

VERSLAG van de openbare raadsvergadering van de gemeente Heerenveen, gehouden op donderdag 6 november 2014 (17.00-22.55 uur)

5 **Voorzitter:** de heer T.J. van der Zwan, burgemeester
Griffier: mevrouw W.J.M.A. Jansen, griffier

Aanwezig:

10 **PvdA:** mevrouw E. Bijlsma, de heer J. Meijer, de heer W. Mulder, de heer R.T. Offringa (vanaf 19.00 uur), de heer A. Ouahim, de heer F.B. Roosenburg, mevrouw E. van der Ven-de Vos, de heer R. van der Woude
CDA: de heer J. Abma, de heer B. Hoekstra, mevrouw A.F. Reitsma, mevrouw H.T. Rinkes
VVD: mevrouw Z. van Brussel-Wiebenga, de heer J. van Veen, de heer T.A. Waterlander, de heer F.P. de Wit
15 **GBH:** de heer E.J. Bokhorst, de heer B. Brouwer, de heer M.A. van der Ven
D66: de heer J.F.M. Koekkoek, mevrouw J.M. van Leeuwen, de heer P.T.W. van der Mark
FNP: de heer A. Eijer, de heer P. Hooijisma, mevrouw M. Terpstra
CU: mevrouw C. de Heij-Nap, de heer A.R. Leijendekker
20 **GL:** de heer L. Eijzenga

Verder aanwezig: het college

Afwezig: de heer T.J.G. Tuithof (Heerenveen Lokaal)

25 **1. Opening**

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen welkom.
Eventuele hoofdelijke stemming zal beginnen bij nummer 4 van de presentielijst, mevrouw Van Brussel.

30 **2. Vaststelling van de agenda**

GB Heerenveen doet een ordevoorstel. Naar aanleiding daarvan wordt besloten om punt 4 na de schorsing te behandelen en dan punt 4, 5 en 6 in één keer te behandelen.

35 **3. Financiële verordeningen (212, 213 en 213a Gemeentewet)**

D66 (Van der Mark): de financiële verordeningen bieden kaders voor de begroting die de raad vaststelt. D66 vindt die kaders goed. Maar vaststelling van de kaders geeft nog geen garantie voor de kwaliteit van de stukken die nodig zijn om als raad goede besluiten te kunnen nemen. Wij zijn daarmee bezig (diverse fracties, Auditcommissie). D66 roept de raad en het college op om aan de vervulling van de vraag naar beter, inzichtelijker en hanteerbaarder stukken de komende maanden de hoogste prioriteit te geven. Alleen dan kan de raad zorgvuldig overwegen, verklaarbare besluiten nemen en zijn inwoners in staat te volgen wat er uit hun naam wordt besloten.

45 Er wordt conform het voorstel besloten.

schorsing tot 19.00 uur

50 **4. Bestedingsplannen reserves en voorzieningen**

5. Bestuursrapportage 2014

6. Themabegroting 2015

Deze agendapunten hebben veel raakvlakken en worden daarom inhoudelijk in één keer behandeld. Eén amendement en vier moties zijn ingediend.

55 **PvdA (Offringa):** voor ons ligt de begroting voor 2015. Een jaar waarin de 3 decentralisaties tot uitvoering zullen komen. Kortom, een jaar dat heel belangrijk wordt voor onze inwoners en voor onze gemeentelijke huishouding.

In mijn betoog zal het optimisme de boventoon voeren. Het financiële herstel van Heerenveen lijkt namelijk sneller te gaan dan verwacht. We mogen echter niet vergeten dat we er nog lang niet zijn. In mijn betoog ga ik namens de Partij van de Arbeid in op het thema 'werk', de Participatiewet, de 3D's, Fair Trade en de ontwikkeling van onze financiële positie.

60 **Werk** De aftrap ligt bij werk. Bij de V&P-nota hebben we al aangegeven maar wat trots te zijn op onze werkgelegenheidscijfers. We steken positief af bij de andere F4 gemeenten en het provinciale gemiddelde. Daar komt bij dat de grote zuivelfabrieken nog van start moeten gaan. Laten we positief zijn. Natuurlijk, we zien dat een groot aantal banen ook wordt ingevuld door mensen van buiten onze gemeente. Maar is dat erg? Van de nieuwe bedrijven gaat een belangrijke spin-off uit. Andere bedrijven profiteren en de nieuwe werknemers komen mogelijk in onze gemeente wonen.

Heerenveen is een regionale speler. En laten we eerlijk zijn. Er zijn in deze raadszaal ook genoeg raadsleden die in andere gemeenten werken.

Participatiewet 2015 wordt ook het jaar van de Participatiewet. Die gaat onze gemeente en de sociale werkvoorzieningen kansen bieden. Kansen om de ervaring in het matchen en begeleiden van mensen voor een bredere doelgroep in te zetten. Daarom wachten we het aangekondigde voorstel voor de verbreding van de mogelijkheden van de herstructurering van Caparis met belangstelling af. Want iedereen die met en door zijn werk in het leven vooruit wil komen, maar daarbij wat meer hulp nodig heeft, die verdient die hulp. En de gemeente Heerenveen gaat volgend jaar die hulp ook bieden. Daar zijn wij van overtuigd.

De 3 decentralisaties Een punt van zorg bij de Partij van de Arbeid is de uitvoering van de 3D's. Beleidsmatig stemmen we aan het eind van dit jaar in met een aantal Wmo-zaken, beleidsmatig hebben we straks alles op orde. De zorg zit in de ondercapaciteit van de organisatieonderdelen die aan deze taken uitvoering moeten geven. Het gaat dan om de afdelingen Samenleving en WIMO. Berenschot noemt dit ook als risico. Het college onderkent dit ook. Daarom is het goed om te lezen dat het college bij de V&P-nota 2015 met structurele oplossingen voor het capaciteitsprobleem komt. Voor wat betreft onze burgers moeten we duidelijk zijn. De gemeente gaat volgend jaar geen NEE verkopen. Wie echt hulp nodig heeft, krijgt wat nodig is. Daarbij hoort ook een uitvoeringsorganisatie die nodig is om dat waar te maken.

Fair Trade Bij het onderdeel werk wordt bij de ER-doelen ook 'Fair Trade' genoemd. Momenteel zijn we nog een Millennium Gemeente, dit project loopt echter af in 2015. In het Economisch Beleidsplan 2011-2016 hebben we als gemeenteraad vastgelegd dat we met diverse maatschappelijke organisaties en ondernemersorganisaties de mogelijkheden en draagvlak voor Fair Trade willen onderzoeken.

De begroting geeft aan, en het CDA heeft dat ook al even aangestipt in de commissie, dat in 2014 de activiteiten rond dit thema op een laag pitje zijn gezet vanwege de economische omstandigheden. Her en der zien we in onze gemeente al meer belangstelling en initiatief rond dit thema. Dit ontluikende enthousiasme willen we krachtig ondersteunen. We roepen het college op de mogelijkheden voor Fair Trade in 2015 nader te verkennen.

Financiële positie 'Heerenveen eerder uit de rode cijfers', dit was de titel boven het persbericht van het college bij de presentatie van de begroting en de bestuursrapportage. Een positief bericht. Hierdoor zijn we eerder boven Jan. De bezuinigingen laten echter wel hun sporen na. En we hebben ook lastenverzwaringen voor onze burgers moeten doorvoeren.

Het ingezette beleid maakt dat het meerjarenperspectief zodanig is dat de algemene reserve in 2017 al een positief saldo laat zien van € 4,5 miljoen. Het beperkte weerstandsvermogen in combinatie met onze schuldpositie en diverse risico's maakt dat onze financiële positie kwetsbaar blijft. Daarom lijkt de V&P-nota van 2015 een belangrijk ijkmoment te worden. Deze zal meer inzicht bieden in de financiële positie van Heerenveen op zowel de korte als de (middel)lange termijn. Dan weten we ook hoe het ongeveer met de 3D's gaat.

Bij de bestuursrapportage (eerste half jaar) wordt gevraagd of we de € 4 miljoen aan de algemene reserve willen toevoegen. Mijn fractie vraagt zich af of het wel verstandig is om dit grote bedrag nu al in de reserve te stoppen? Moeten we hiermee niet wachten tot de bestemming van het resultaat over het gehele jaar 2014? Niet uitgesloten is dat er dit jaar nog extra tegenvallers komen. Dan hebben we het geld daarvoor al in reserve gestopt. En er ligt op dit punt ook een amendement. Wat is de rol van de provincie hierbij? Wij willen op dit punt graag een reactie van het college.

Invulling bezuinigingen Bij de bezuinigingen zijn we er nog niet. Het college heeft nog een aantal taakstellingen in te vullen. Denk bijvoorbeeld aan het parkeren tijdens voetbalwedstrijden bij Sportstad. En op onderwijs, cultuur en sport moet ook nog € 200.000 worden ingevuld. Het college geeft echter aan dat deze bezuiniging alleen kan worden gevonden in de subsidies op het gebied van het sociaal domein. Specifiek op de preventieve voorzieningen. Nu merkt het college zelf al op dat dit op gespannen voet staat met het hoofdlijnenakkoord. Laten we hier geen dingen doen waar we later spijt van krijgen. Bezuinigen op de preventieve voorzieningen kan er wel eens toe leiden dat we uiteindelijk duurder uit zijn omdat er dan een beroep moet worden gedaan op duurdere zorg. Wat dat betreft zullen we bij de V&P-nota 2015 nadere besluiten nemen.

Afronding De PvdA is ingenomen met de begroting en het Meerjarenperspectief. Wij steunen het college en de ambtelijke organisatie bij de uitvoering van alle belangrijke activiteiten in 2015. Wat betreft de verdere bezuinigingen op de preventieve voorzieningen hoop ik duidelijk te zijn geweest. Die vinden wij niet verstandig. U kunt daar de PvdA nog op uw pad treffen.

CDA (Abma): wij geloven in een maatschappij die gebouwd is op vertrouwen en eigen verantwoordelijkheid. De overheid faciliteert, maakt vakmanschap in Heerenveen zichtbaar en verbindt inwoners, bedrijven, scholen, maatschappelijke instellingen, kerken, plaatselijke belangen en wijken met elkaar en naar hun omgeving. Zij zorgt voor goed onderwijs op de scholen en voor leefbaarheid in de wijken. Inwoners zijn tolerant naar elkaar en naar hun omgeving. Samen bepalen we de leefbaarheid in de wijken, Samen zijn we Heerenveen. Deze visie is opgeschreven in het CDA verkiezingsprogramma.

Deze visie vertaalt zich in het collegeprogramma wat het CDA vorig jaar december heeft gesloten met de PvdA en de VVD: "De nieuwe gemeente Heerenveen wil een prima plek zijn om te wonen,

te werken en te recreëren. Wij hebben de kwaliteit van onze voorzieningen in beeld en werken aan het op niveau houden van deze voorzieningen. Heerenveen kenmerkt zich ook in de toekomst als een sociale en ondernemende gemeente waarin mensen zorgen voor en omzien naar elkaar.” Het omzien naar elkaar, mienskip en meitinke zijn wel de kernwoorden voor 2015 geworden, er zit zo constateer ik weinig licht tussen de visie van het CDA en de visie zoals opgeschreven in het coalitieakkoord.

Vandaag is aan de orde de **begroting 2015**. De begroting voor 2015 is zeker ook afhankelijk van het omzien naar elkaar. Gaat de vroeg-signalering het meer inzetten van mantelzorg, het efficiënt werken, de laagdrempelige toegang naar de zorg en het scherp aanbesteden het gewenste effect hebben voor 2015. Met de invoering van de drie decentralisaties zijn grote financiële risico's gemoeid. In Denemarken is een aantal jaren geleden de transitie in de Jeugdzorg doorgevoerd. De eerste vijf jaar zijn de kosten alleen maar gestegen, pas daarna werden de effecten van preventie en vroeg-signalering duidelijk. Pas na vijf jaar gingen de kosten voor jeugdzorg naar beneden. Een niet erg lokkend perspectief voor de Heerenveense begroting. En ook voor de andere decentralisaties, de participatiewet en de AWBZ zal 2015 een jaar zijn van zoeken naar de juiste balans. De CDA-fractie is wel van mening dat door de financiële beperkingen van de gemeente Heerenveen niemand in de kou mag blijven staan, iedereen die zorg nodig heeft in 2015 zal deze ook krijgen. Wij gaan alle ontwikkelingen volgend jaar op de voet volgen en zeker ook de kwaliteit in de gaten houden. De motie kwaliteitsborging van 11 september steunt ons hier in. Ook de toezegging de financiële monitoring van de drie D's tweemaandelijks naar de raad te sturen geeft ons als raad de mogelijkheid de zaak financieel in de gaten te houden. Voor de CDA-fractie blijft het van het grootste belang vinden dat iedereen die zorg nodig heeft deze moet krijgen, desnoods moeten we de financiële polsstok maar iets langer maken.

Niet alleen de decentralisaties, ook de grondposities van de gemeente blijven risicovol. Vooral **Skoatterwâld en Nieuwehorne** blijven zorgenkindjes. Demografische ontwikkelingen, zoals de vergrijzing gaat ook in onze gemeente en omgeving een steeds grotere rol spelen. Het is dan ook maar de vraag of de prognoses over de woningbouw die het college hanteert gehaald zullen worden. Benieuwd is de CDA-fractie ook naar de uitkomsten van het regionaal overleg en het overleg met de provincie over de hoeveelheid industriegrond die nodig is voor de toekomst. Aandacht blijft voor het CDA ook nodig voor het opzetten van het nieuwe **cultuurbedrijf**, de verliezen bij het Posthuis lopen nog steeds op. De CDA-fractie hoopt dat integratie op korte termijn in het cultuurbedrijf het meeste perspectief biedt voor de gehele cultuursector in Heerenveen.

De CDA-fractie is het eens met de VVD dat er een beleid voor **sportaccommodaties** moet komen. de motie van de VVD kunnen wij steunen, wij hebben die mede ondertekend. Het huidige volledige accommodatiebeleid dat is vastgesteld in 2008, loopt van 2008 tot 2014. Vraag aan het college; wanneer kunnen we het nieuwe beleid in de volle breedte verwachten?

Over de gang van zaken rond de **vernieuwbouw van Thialf** is de CDA-fractie niet gerust, we hebben hier in de laatste raadsvergadering vragen over gesteld. Waar directie en de raad van commissarissen het fundamenteel oneens bleven over de bouwrisico's, bekruipt ons als fractie een onzeker gevoel. Risico's in de bouw zouden best eens gevolgen kunnen hebben voor de exploitatie. En dat komt wel op het bordje van de gemeente. Aan het college dan ook de vraag om regelmatig de raad te informeren over de voortgang van de bouw.

Als je zo vooruit naar 2015 kijkt dan zijn de risico's behoorlijk. Je zou denken dat bij de CDA-fractie het pessimisme overheerst, maar dat is zeker niet het geval en dat straalt de fractie ook niet uit dacht ik zo. En gelukkig zijn er ook positieve ontwikkelingen. Het resultaat in de bestuursrapportage 2014 van € 4 miljoen is een mooie meevaller die naar de mening van de CDA-fractie terecht wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

Over het amendement van D66, FNP, GroenLinks, GB Heerenveen en HL; de CDA-fractie kan zich de beweegredenen wel voorstellen, maar het parkeren van de twee miljoen zonder een duidelijk doel gaat naar onze mening leiden tot beleidsverslapping. En de verleiding is er natuurlijk ook voor de raad om zaken hier financieel mee glad te strijken. De CDA-fractie is wel van mening dat in uiterste nood bij de drie decentralisaties de polsstok langer moet kunnen worden gemaakt. Ik zei het al eerder. Maar dat is een andere benadering, en dan moet het college maar met de provincie om tafel. Bijvoorbeeld de spaarcomponent van € 2,5 tot 3 miljoen voor een jaar wat kleiner te maken is voor de CDA-fractie ook een mogelijkheid. Wij zijn benieuwd of het college dit onderschrijft. Is dit een reëel alternatief om eventuele tegenvallers bij de 3D's op te vangen?

En ik herhaal nogmaals dat iedereen die volgend jaar zorg nodig heeft die moet kunnen krijgen. De **liquidatie van IBF BV/CV** levert mogelijk in 2014 de algemene reserve minimaal € 5 miljoen op, staat in het raadsvoorstel te lezen. Ook deze toevoeging aan de algemene reserve is gezien de financiële toestand van de gemeente noodzakelijk. Daar komt nog bij dat er bij de afwaardering op deze grond € 15 miljoen is afgeboekt op het IBF. Dus € 15 miljoen min de nu vrijkomende € 5 miljoen levert voor de Heerenveense burger nog steeds een verlies van € 10 miljoen op.

De CDA-fractie is van mening dat het herstelbeleid zoals opgeschreven in het coalitieakkoord onverkort moeten worden doorgevoerd. De bedragen die nu kunnen worden toegevoegd aan de algemene reserve zijn incidentele meevallers. Daartegenover staan de risico's die ik eerder heb benoemd.

Door de financiële situatie van Heerenveen zijn de lasten voor burgers en bedrijven hoog geworden. De **stijging van de OZB** met 6.6% in 2015 is fors, ook gezien het niveau van de belastingen en dan vooral de bedragen die voor niet-woningen moeten worden betaald. Deze stijging is conform het collegeakkoord dus stemt de CDA-fractie hier mee in.

In het raadsvoorstel lees ik verder nog: "ons streven is u nog dit jaar nadere voorstellen te doen over de mogelijke invoering van een Ondernemersfonds. Hierover hebben wij uw commissie AZ en de Auditcommissie op 3 september tijdens een informatie avond geïnformeerd". Na het lezen hiervan komt bij de CDA-fractie de vraag op wie heeft de informatie op die avond verstrekt? Wat wel duidelijk wordt uit de ideeën die zijn gelanceerd door de initiatiefnemers dat de raad nodig is om toestemming te geven voor een forse verhoging van de OZB voor niet-woningen, en de opbrengst daarvan over te dragen.

VVD (Waterlander): 2015 is het Unesco-jaar van het licht, het belang van het licht om ons heen. Het wordt ook het jaar van de bodem. Een gezonde bodem is belangrijk. Het wordt ook het herdenkingsjaar Vincent van Gogh, 125 jaar dat hij gestorven is.

En wat wordt het jaar 2015 voor de gemeente Heerenveen? Wat ons betreft in ieder geval het jaar van de waarheid. U kent het financieel perspectief zoals we dat nu hebben, een negatieve reserve van € 9 miljoen. Onze schuldenpositie, is hier nog niet genoemd, € 153 miljoen. Dat is ongeveer € 3000 per persoon in Heerenveen. Dat zijn forse bedragen, we zijn er dus nog lang niet. We moeten daadkrachtig blijven richting gezond maken van de financiën.

Wat moeten we scherp in de gaten houden?

De 3D's. Dat is al vele malen genoemd. Beleidsmatig heel goed voorbereid, daar kunnen we 2015 goed mee in. Maar we moeten afwachten hoe dat gaat vallen in de maatschappij. Waar nood is zullen we moeten ingrijpen, maar het is een taakstellend budget.

Parkeren op Sportstad. Dat is bij het voetballen, dat moeten we inkoppen volgend jaar. Niet langer uitstellen.

Beheer groen en openbare ruimte. Daar komt een onderzoek naar. Er is € 1,9 miljoen op bezuinigd tussen 2010 en 2014. Veel burgers hebben erover geklaagd dit jaar. De 4^e onderzoeksvraag is, voor welk budget zouden we het moeten doen. Wat de VVD betreft is dat een taakstellend budget, vooral kijken hoe we het slimmer kunnen organiseren, zo goed mogelijk zorgen dat openbaar groen goed blijft. Misschien nog meer keuzes maken. De VVD is benieuwd naar de uitslag van het onderzoek.

Het grondbedrijf is al genoemd. Skoatterwâld loopt, is het een sprintje of wordt het structureel? De VVD wil blijven inzetten op structureel blijven verkopen van percelen daar. Verkoop bouwgrond wordt heel belangrijk. Nieuwehorne baart zorgen, wie weet gaat daar het licht schijnen.

M1

Motie ex artikel 36 Reglement van Orde voor de vergadering van de gemeenteraad van Heerenveen

Van : Waterlander, VVD

Aan : De voorzitter van de raad

Naar aanleiding van agendapunt nr. : **Themabegroting 2015**

Onderwerp : **Sportaccommodaties**

Raad in openbare vergadering bijeend.d. : **6 november 2014**

Overwegende dat:

- De financiële positie van de gemeente Heerenveen niet rooskleurig is;
- De raad in juni dit jaar heeft besloten tot een bezuiniging, oplopend tot € 0,5 miljoen, op het accommodatiebeleid, onderwijs, cultuur en sport;
- Het college nu al te kennen geeft de bezuiniging van € 0,5 miljoen niet te zullen realiseren;
- Het college als enige invulling voor deze bezuiniging weet te vinden, de extra middelen voor het accommodatiebeleid ad € 0,3 miljoen Zijnde een jaarlijkse reservering voor het in stand houden en vernieuwen van accommodaties in Heerenveen;
- De jaarlijkse dotatie aan de voorziening sportvelden niet toereikend is, waardoor er in 2020 een structureel tekort optreedt;
- De instandhouding van sportaccommodaties daarmee onzeker is;
- Er verschillende verenigingen in de gemeente de wens hebben geuit om kunstgrasvelden of andersoortige accommodaties aan te leggen of te renoveren;
- Er geen beleid is hoe we moeten omgaan met de verschillende wensen in de gemeente.

Spreekt uit dat:

- Er dringend beleid moet worden opgesteld;

Verzoekt het college:

- Zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk bij de V&P nota 2015, met een sportaccommodatiebeleid te komen.

- Daarbij o.a. aandacht te hebben voor de demografische ontwikkelingen, de financiële zelfstandigheid van verenigingen, privatisering versus kostendekkende tarieven en gezamenlijk gebruik van accommodaties.

Datum: 6 november 2014
Ondertekening(en), VVD, FNP, CU, CDA

De heer Waterlander licht de motie toe.

De OZB is fors verhoogd de laatste jaren en voldoet aan de artikel 12-voorwaarde, dat is nu niet de eerste bezuiniging. Met een negatieve reserve moet je meteen bezuinigen, gezien afspraken met de provincie. De VVD wil dan kijken naar de subsidiepot van € 6,5 miljoen. De VVD is benieuwd of er voor het Cultuurbedrijf een scherp businessplan komt. Zo niet, of met te weinig draagvlak (financieel of van burgers), wil de VVD daar verder op bezuinigen.

De ambtelijke organisatie is scherp, maar het kan zijn dat we daar nog verder moeten kijken.

Het jaar van de waarheid, maar ook een jaar van vooruitgang. Zie in de Themabegroting bijvoorbeeld Akkrum. De Sinnebuorren, vaststellen van het bestemmingsplan fase 1, de eerste 10 woningen worden gebouwd, de Randweg komt er aan, de brug over de Polsleat, mooie vooruitgang.

Het KNO is wat ons betreft ook vooruitgang. Het KNO waar de provincie nu ook naar kijkt, daar moet een bestemmingsplan op, zodat bedrijven die hier snel willen komen daarin gefaciliteerd worden, zoals we dat met de zuivelbedrijven ook hebben gedaan. Wij willen niet meemaken dat bedrijven een andere kant op gaan, dat kunnen wij ons niet permitteren, maar de provincie Fryslân eigenlijk ook niet. Dus bestemmingsplan en zorgen dat we daar ook grotere bedrijven krijgen.

Het Molenplein, natuurlijk schitterend, daar gaat gebouwd worden volgend jaar. Eerst afgewezen door de provincie, financiële redenen, verder doorgeworsteld, gezorgd dat daar gebouwd wordt.

Onze angst was altijd, als die supermarkt bij het Abe Lenstrastadion komt te staan dan is dat de doodsteek voor het centrum. In dit geval is het weer een reanimatie van het centrum en kunnen we weer verder.

MFA De Akkers, nu nog een beetje moeizaam (met de spoed-Commanderije), maar volgend jaar zullen we zien dat we heel ver komen als we met de bouw gaan beginnen en dat in het schooljaar 2016-2017 daar een prachtige MFA staat.

Thialf gaat gewoon gebouwd worden, dat gaat gebeuren.

Volgend jaar gaan we kijken naar de rollen van de gemeente (staat in het collegeprogramma). De VVD is wel gecharmeerd van het regiemodel, of van bolwerk naar netwerk. Het komt er eigenlijk op neer dat de gemeente dan besturen ziet als kerntaak en bij uitvoering kijkt of we dat zelf moeten doen of overlaten aan de markt. Laten we dat aan de markt over als dat met betere kwaliteit kan en met gelijke of minder kosten. Die discussie gaan we graag aan. Er zijn meer fracties die daar ideeën over hebben. Onze verschillen in politieke ideologie of waarden zullen we daar in tegenkomen.

Tegenslagen zullen we blijven krijgen. Steve Jobs, ontslagen door Apple, Pixa, later weer directeur van Apple. Tegenslagen gehad, maar hij is er groot mee geworden. Bill Gates, begonnen op de Harvard University, begonnen in een garage, tegenslagen, is er groot mee geworden. Walt Disney, wie kent hem niet –de jongeren misschien niet- Donald Duck, begonnen met cartoons, ze vonden hem niet creatief genoeg. Maar toch heeft hij een groot entertainmentbedrijf neer kunnen zetten. Dat brengt ons een beetje op de beeldspraak diamant. Eigenlijk is gemeente Heerenveen een diamant. Een diamant is eigenlijk een stukje koolstof wat geslepen moet worden en gepolijst, en dan een prachtige diamant wordt. En met die tegenslagen wordt deze gemeente Heerenveen een prachtige diamant. Die kunnen we nog niet inzetten voor het verbeteren van de schuldenpositie, maar wie weet.

GB Heerenveen (Brouwer): het uitgangspunt van het college bij het (financieel) beleid wordt direct neergezet in de eerste paragraaf van de Bestuursrapportage 2014. Dat is 'Houdbare gemeentefinanciën'. Vermeld wordt dat de meerjarenbegroting structureel sluitend is en de negatieve algemene reserve al in 2017 is omgebogen tot een positieve, zij het met een nog minimale omvang. Nog heel anders werd de situatie voorgesteld in de Verantwoordings- en perspectiefnota 2014, waarin nog tot 2019 een negatieve algemene reserve werd voorspeld. Gaat het nu opeens zo geweldig veel beter met onze financiën?

Het college plaatst zelf direct al een aantal kanttekeningen. Bij financiële tegenslagen ontbreken de financiële middelen om aan de schuldverplichtingen te voldoen. Daarnaast worden nog een aantal risico's voorzien die het meerjarenperspectief in hoge mate negatief kunnen beïnvloeden.

Kortom, GBH concludeert dat met de Bestuursrapportage en ook de Themabegroting 2015 een financieel 'best case' scenario wordt gepresenteerd. Cijfers spreken nu eenmaal meer tot de verbeelding en blijven langer 'hangen' dan de waarschuwende teksten die daarbij worden geleverd. GBH is natuurlijk content met het gepresenteerde cijfermateriaal, maar maakt zich grote zorgen over de uiteindelijke haalbaarheid ervan. Een aantal opmerkingen is daarbij naar onze mening op zijn plaats.

Met de V&P-nota 2014 is vastgesteld dat alle incidentele overschotten worden toegevoegd aan de algemene reserve. Daartoe is besloten op basis van de daarin gepresenteerde cijfers en situatie. Nu, nog geen half jaar later, blijken de resultaten erg mee te vallen en wordt over 2014 zelfs een

eenmalig exploitatievoordeel van ruim € 4.000.000 behaald. Dat wordt, zoals besloten bij de V&P-nota 2014, ten gunste van de algemene reserve gebracht. Maar hoe is dit mooie incidentele voordeel nu tot stand gekomen? Laten we de belangrijkste componenten eens wat nader bezien:

1. Een voordeel op de kapitaallasten van € 1.950.000. Met name het gevolg van het sobere investeringsbeleid in combinatie met incidentele meevallers, waardoor geen leningen voor de financieringskosten behoeven te worden afgesloten.
2. Daarnaast worden bepaalde projecten later in uitvoering genomen.
3. GBH vraagt zich af of het wel verstandig en noodzakelijk is om dit voordeel, in zijn geheel, in de exploitatie op te nemen. Wellicht zullen de uitgestelde projecten in een later stadium toch (moeten?) worden uitgevoerd, waar dan geen budget meer voor is. Zeker gezien de noodzakelijke goedkeuring die vooralsnog van de provincie voor nieuwe investeringen moet worden verkregen.
4. Een vrijval van € 390.000 vanuit de algemene reserve niet geblokkeerd. In de toelichting op de (nog onder PwC uitgebrachte jaarrekening) wordt het doel van deze reserve als volgt omschreven: "Het vormen van een buffer voor het opvangen van risico's waarvoor geen bestemmingsreserve of voorziening is gevormd en het dekken van grote noodzakelijke uitgaven". In zijn toelichting beargumenteert het college deze vrijval met de opmerking dat "van een aantal reserveringen inmiddels gebleken is dat hierop geen beroep meer behoeft te worden gedaan". In het licht van de hiervoor gegeven omschrijving van deze reserve kan GBH deze argumentatie niet begrijpen. Evenmin kan zij zich voorstellen dat ons geen onvoorziene risico's en noodzakelijke uitgaven boven het hoofd hangen. GBH kan zich dan ook niet in deze vrijval vinden.
5. Een vrijval van de Voorziening Onderwijshuisvesting van € 2.000.000. Met ingang van 2015 worden schoolbesturen verantwoordelijk voor de uitvoering en bekostiging van het onderhoud aan schoolgebouwen en wordt de rijksvergoeding rechtstreeks aan hen overgemaakt. Tot op heden werden die rijksvergoedingen aan de gemeenten betaald. Daarnaast werd, zo werden wij geïnformeerd, een bedrag door de gemeente zelf gespaard voor eventuele, incidentele uitgaven. Het in deze spaarpot zelf opgebouwde bedrag van € 2.000.000 valt nu vrij. GBH gaat ervan uit dat er binnen de Voorziening Onderwijshuisvesting een heldere (administratieve) splitsing over voorgaande jaren kan worden gemaakt tussen de inkomsten afkomstig van het Rijk en uit eigen middelen, alsmede de bestemming daarvan. GBH kan zich namelijk niet voorstellen dat het Rijk ons € 2.000.000 cadeau doet.

Meer algemeen vraagt GBH zich af in hoeverre het (nog) verstandig is om elke eurocent die nog ergens in een reserve of voorziening zit en wellicht zou kunnen vrijvallen, in de algemene reserve te stoppen. Zeker nu het er op lijkt dat we ruim aan de inlossingsverplichtingen, afgesproken met de provincie, zullen kunnen voldoen. Wellicht is het verstandig het beleid hierop enigszins aan passen en ons van enige manoeuvreerruimte te voorzien. GBH dient daarom het volgende amendement in, mede namens D66, FNP, GL, CU en HL.

A1

Amendement ex artikel 35 Reglement van Orde voor de vergadering van de gemeenteraad van Heerenveen

Van : GBH, B. Brouwer

Aan : De voorzitter van de raad

Naar aanleiding van agendapunt nr. : 4

Betreft : Bestedingsplannen reserves en voorzieningen 2015 - 2018

Raad in openbare vergadering

Bijeen d.d. : 6 november 2014

Overwegende dat:

- Het college conform de bestuursrapportage een aantal risico's voorziet die het meerjarenperspectief in hoge mate negatief kunnen beïnvloeden.
- De gemeente Heerenveen vanwege haar negatieve algemene reserve en grote schuldenpositie onder preventief toezicht van de Provincie staat en met haar afspraken zijn gemaakt de negatieve reserve om te buigen in een positieve, uiterlijk vóór 2022.
- In een nu veel hoger tempo dan aanvankelijk voorgesteld de negatieve algemene reserve wordt afgebouwd, onder meer door storting van een groot incidenteel voordelig exploitatieresultaat.
- Het wenselijk is de mogelijkheid te hebben grote onvoorziene uitgaven te kunnen opvangen en daarin de nodige manoeuvreerruimte te creëren.

Besluit:

Om punt 4 van het raadsvoorstel "Bestuursrapportage 2014 en Themabegroting 2015-2018" aan te vullen met de volgende tekst:

Met dien verstande dat € 2.000.000 in de Algemene reserve niet-geblokkeerd, dan wel in een nader te benoemen participatiereserve wordt gestort. Deze alleen voor grote tekorten en of nieuw beleid met instemming van de raad kan worden aangesproken.

Toelichting:

Hiermee zoveel mogelijk de regie in eigen hand houden en de afhankelijkheid van de provincie beperken.

Datum: 06-11-2014

Ondertekening(en), naam en partij: GB Heerenveen, D66, FNP, GL, CU, HL

Met ingang van boekjaar 2014 wordt onze jaarrekening gecontroleerd door een nieuwe accountant. Deloitte neemt het stokje over van PwC. Daarbij is het altijd afwachten of een nieuwe accountant de inzichten en tolerantiegrenzen van de vorige deelt. Het college zelf laat daar een zekere bezorgdheid over blijken. Het verwacht dat getrouwheid en rechtmatigheid van de financiële verantwoording binnen de gestelde grenzen blijft. Dat is mooi, maar laten we ons wel realiseren dat deze grenzen een heel andere scope hebben dan de door de raad gehanteerde.

Als voorbeeld: PwC hanteerde een marge van 1% voor fouten (in euro's circa 1.5 miljoen) en bij onzekerheden van 3%, (circa 4.5 miljoen). We herinneren ons allemaal nog wel de discussie over het niet meenemen van het effect van door PwC geconstateerde fouten van ruim € 600.000 in de jaarrekening 2013.

Na de interimcontrole, die rond de zomerperiode plaatsvindt, verstrekt de accountant een overzicht van aanbevelingen en geeft zij aan in hoeverre zij met de door de gemeente gehanteerde uitgangspunten kan instemmen, waar zij andere zou voorstaan en waar zij bij het haar oordeel over de jaarrekening mogelijke discussies verwacht. Aangezien de tolerantiegrenzen voor de raad met betrekking tot de financiële resultaten vele malen lager zijn dan de door de accountant gehanteerde, betreurt GBH het dat het verslag naar aanleiding van de interimcontrole van Deloitte niet vóór deze vergadering beschikbaar gesteld is. Bij de afwegingen omtrent de bestuursrapportage en de begroting 2015 had de raad dan zijn inzichten en aanbevelingen kunnen betrekken.

Uit de Bestuursrapportage blijkt dat het college niet in staat is gebleken de SC Heerenveen te bewegen de door hem geïnde bijdragen voor het parkeren op gemeentegrond aan de gemeente af te dragen. Daarom wordt voorgesteld de in de originele begroting opgenomen bijdrage voor 2015 en 2016 (€ 125.000 per jaar) ter beschikking te stellen. Wellicht is het voor de duidelijkheid en ter voorkoming van toekomstige (raads)vragen verstandig deze post onder het hoofdstuk 'Sponsoring' op te nemen.

In de Bestuursrapportage geeft het college aan dat de bekostiging van de bijstand momenteel erg onzeker is en een groot beslag legt op onze begroting. Daarbij komt dat fors bezuinigd dient te worden op onder meer de WMO.

GBH is bezorgd over de effecten van de hier geplande bezuinigingen, met name met betrekking tot de bezuinigingen op de huishoudelijke hulp. Deze werkzaamheden worden voor een substantieel deel verzorgd door medewerkers die, wanneer hun banen niet worden kunnen worden gecontinueerd, op een bijstandsuitkering zullen zijn aangewezen. Zo is een situatie in Akkrum bekend waar de gemeente de overeenkomst met Buurthulp heeft opgezegd en de daar werkzame medewerkers weer zullen terugvallen in een bijstandssituatie. Veel alternatieven zijn er immers niet en al helemaal niet door de geplande bezuinigingen in deze sector. Het mag niet zo zijn dat bezuinigingen op het ene front als een boemerang terugkomen op een andere kostenplaats van de gemeentefinanciën. GBH wil graag weten in hoeverre hier sprake zal zijn van communicerende vaten. GBH vraagt hoofdelijke stemming over het amendement.

GBH n.a.v. vraag VVD: bedrag van € 2 miljoen is de vrijval in onderwijshuisvesting, het gaat niet om het bedrag, maar om de principiële discussie.

GBH n.a.v. vraag VVD over brief provincie Fryslân april 2014, waardoor het idee dat dit in Heerenveen wel kan: er is veel meer winst, is er haast om in te lopen? Afweging tussen aflossen en budget hebben voor onvoorziene posten.

FNP vult aan: we steane no foar 2017 op in plus fan € 4,5 miljoen, mei de provinsje is ôfpraat € 2,5 miljoen yn 2022, dêr komt de 2 miljoen wei. Antwurd op de twadde fraach fan de VVD hat te meitsjen mei 'voortschrijdend inzicht'. De ûntwikkelingen rinne oars as foarsjoen, miskien giet de provinsje derom wol akkoart.

D66 (Van der Mark): de bestuursrapportage geeft de schijn van dat het college de gang er aardig in heeft en dat is ook eigenlijk echt zo, er is aan de boom geschud en er valt weer € 4 miljoen uit. Het feit dat dat als onverwachte meevaller wordt gepresenteerd relateert de verdienste van het college een beetje. Dit hadden we kunnen zien aankomen. Ik ben benieuwd naar hoe de discussie was verlopen als we deze meevallers bij het bespreken van de perspectiefnota 2014 bekend waren geweest. Was er dan ook ingestemd met de lastenverzwaringen? Ik vraag het me af.

Voorzitter het gaat niet goed, we staan onder toezicht. Dat betekent dat we maar zeer beperkte ruimte hebben. Ik was benieuwd naar die ruimte, ik heb overlegd met mensen die dat toezicht

verzorgen. En daar werd ik heel precies gewezen op de lijnen waarbinnen wij mogen opereren. U kunt zich voorstellen, voorzitter, dat geeft niet veel ruimte.

Toch is het zo dat we in Heerenveen, zoals in iedere gemeente, met dat enorme project zitten, die 3 decentralisaties. Er komt nogal wat op ons af. We hebben er vertrouwen in dat Heerenveen zich zo goed en zo kwaad als dat kan op die veranderingen voorbereidt. Maar er blijft sprake van enorme risico's. Bijvoorbeeld door de onderbezetting op de afdeling die een groot deel van de uitvoering van dat project moet doen. Daarover maken mensen zich zorgen. Wij ook. De manier waarop er nu wordt voorgesteld met een incidentele een meevaller om te gaan, maakt die zorgen en risico's er niet kleiner op.

Van PvdA en CDA en de mede-indieners van het amendement begrijp ik dat de zorgen groot zijn en dat we moeten kijken of we in de manier waarop wij nu besluiten uiting geven aan die zorg. Behalve het uit te spreken, kunnen we daar misschien in de vorm van een besluit ook nog wat aan doen. Daar wil ik u graag toe uitnodigen.

De bezwaren van de VVD tegen dit amendement zijn gelegen in het feit dat er complimenten zijn van de toezichthouder en dat er een collegeprogramma ligt. Maar in beide gevallen is er nogal wat veranderd. In de tussentijd hebben wij een benchmarkonderzoek gehad, waarin aangegeven wordt dat de bezetting op de afdelingen die ik net noemde zorgwekkend is.

De reactie van het college zal vergelijkbaar zijn: we krijgen het niet voor elkaar bij de toezichthouder. Maar met die houding gaan we op de middenstip zitten en wachten tot de wedstrijd voorbij is. Je moet het hele veld bespelen om te scoren! Het buitenspelertje in het voetbalteam van mijn zoon komt 6 van de 10 keer langs een verdediger, daarvan komt hij 4 keer buiten de lijnen met de bal, dat is jammer en betekent balverlies, maar 2 keer komt hij er langs en geeft hij de gelegenheid tot scoren. Hij heeft goede mentaliteit. Je ziet hem het sportieve gevecht aangaan met de tegenstander én met de lijnen van het veld. Hij had het liefst gehad dat die lijnen wat verder uit elkaar lagen. Wij misschien ook wel, maar we moeten wel het gehele veld bespelen, om te kunnen scoren.

Wat is dan de verklaring voor de terughoudendheid van het college, is het college ongemotiveerd of zijn de partijen ongemotiveerd? Het college weet toch van mismatch die er bestaat tussen opleidingsrichting en -niveau, het aanbod van werkzoekenden en de vraag naar arbeidskrachten in Heerenveen? Het college weet toch dat dit als gevolg heeft dat, mocht je meer mensen aan het werk willen (en dat wil het college, zo staat in de begroting), dat dit dan extra inspanningen kost? Het college weet toch van de onderbezetting? Hoe groot is dit tekort eigenlijk? En om wat voor rollen, functies gaat dat? Welke beleidsdoelen kunnen op het gebied van participatie niet worden behaald op het moment dat we onderbezetting hebben?

Er wordt in de Bestuursrapportage vooruitgelopen op het feit dat dat misschien wel eens aan de hand kon zijn en daarom in het participatiebudget gaan snijden. Dat lijkt mij niet de bedoeling (van de PvdA ook niet, gezien het betoog). Het is interessant om te kijken of we de zorg in ons besluit kunnen uitdrukken. Tot zover het deel wat ik had voorbereid op de Bestuursrapportage en op dit amendement.

Themabegroting

Voor de Themabegroting had ik een motie aangekondigd. Ik kan me voorstellen dat de strekking van de motie van de VVD en de aansluiting van andere partijen een groot deel van onze motie ook dekt. Dus ik denk dat het verstandig is de motie niet per se in te dienen en dat wij ons dan aansluiten bij de motie van de VVD.

Voor wat betreft de Themabegroting is het voor ons een teleurstelling te zien dat het college elke keer de blik richt naar de eerstvolgende hindernis en niet naar het perspectief van voorbij de financiële malaise. Want wat laten wij nu na op het moment dat we straks weer financieel gezond zijn. Hoe staan onze voorzieningen er dan bij? Hoe is ons duurzaamheidsbeleid dan vormgegeven? Nu is ademt wat er komt, bijvoorbeeld op het gebied van duurzaamheid, de sfeer van; wij doen niks, want wij kunnen niks, want we hebben geen geld. Maar zonder geld kun je ook een visie hebben. Sterker nog, zonder geld ben je gedwongen om een visie te hebben, omdat je daarmee uiting geeft aan dat je er wel wat mee wilt en dat je anderen oproept zich in dezelfde lijn te bewegen.

FNP (Eijer): hjoed mei ik foar de fiifde kear in betooch hâlde oer in programmabegrutting. Hjoed foar it earst mei in kolleezje wêryn ek it CDA fertsjintwurdige is. Je soenen sizze dan sil der wol it ien en oar feroare wêze. Mar oant no ta ha we dat noch net sjoen. It is noch altiten it kolleezje dat it beleid bepaalt en de ried, mei de koalysjepartijen foarop, rinne, krekt as de ôfrûne fjouwer jier, der efter oan. Neffens my moat dat oars. It is dochs de ried dy't it beleid bepaalt en de kaders oanjaan moat. Dat sjoch ik noch fiersten te min. It is no faaks sa dat der in útstel fan it kolleezje leit.

Yn de earste termyn ha de ferskillende partijen in oantal fragen en opmerkingen. Hjirop reagearret it kolleezje. En dan ha we it hân. Wat ik mis is de politike diskusje yn de ried. We binne neffens my fiersten te leaf foar elkoar. Der is no in wurkgroepke formearre dat hjir nei sjen sil. Ik hoopje dat se mei in útstel komt wêryn de rol fan de ried dúdliker nei foarren komt. Mar miskien wurdt it jûn al oars. It kolleezje hat dúdlik oanjûn dat it alle war dwaan sil om foar 2017 de negative reserve werom te bringen nei in posityf saldo. Ik wit net at de ried hjir wol sa fier yn mei gean wol. Straks

mear hjiroer. Foardat ik ús fisy jou op de finânsjes fan de gemeente wol ik earst stil stean by fjouwer oare saken.

As earste: We ha in technyske fraach steld oer wat der bedoeld wurdt mei it sintrum. It doel fan dizze fraach wie om der op te wizen dat yn in soad stikken oer Hearrenfean sprutsen wurdt. Mar wêr ha we it dan oer? We hawwe ommers twa Hearrenfeans. It doarp Hearrenfean en de gemeente Hearrenfean. Dit is ferwarrend. Sjoch mar nei de diskusje oer it ûndernimmersfûns. Bedriuwen en ynwenners fine wol dat se yn de gemeente Hearrenfean wenje mar alle ynwenners en bedriuwen fiele har net belutsen by it plak Hearrenfean. Dus ek net by de stichting 'n Gouden Plak. Dit wurdt sjoen as in aktiviteit fan it plak Hearrenfean. Wat kinne we hjir oan dwaan? Is in oare gemeentenamme miskien in opsje om dit foar te kommen, sa dat alle ynwenners har belutsen fiele by de namme fan de gemeente?

As twadde: in nij jongereinsintrum. Ik bin by de iepening west en ha my ferbaasd. Ik bin miskien wol te âld mar ik ha in hiele oare foarstelling fan in sintrum foar de jongerein. Is dit no in lokaasje wêr't de jeugd ferlet fan hat? Hoe is de belutsenheid? Ik seach by de iepening ek hast gjin jongeren. Graach in antwurd fan it kolleezje mar ek graach yn de twadde termyn in reaksje fan de oare fraksjes.

As tredde: it finansjeel oersicht. Yn de kommisje AZ fan foarige wike, mar ek by it lêzen fan de temabegutting, krij ik wol ris it gefoel dat sifers bewust net dúdlik presintearre wurde. Ik tink mar oan it oersicht fan it Posthûs en de útjeften foar it pjuttewurk. Earst nei technyske fragen, en útlis in de kommisje, wurdt goed dúdlik hoe't der no krekt finansjeel foar stiet. Ús fraach is dan ek: kin der fan meardere posten net in normale resultatenrekkening sjen litten wurde. Dus in oersicht mei alle lusten en lêsten, sadat elkenien yn ien eachopslach sjen kin wat der yn in bepaald produkt omgiet.

En as fjirde: út de antwurden op ús technyske fragen docht bliken dat it ferlingen fan it kontrakt mei Ateliers Majeur it foech is fan it kolleezje. As FNP fine we dat de ried hjir oer gean moat. Dit foaral ek omdat der yn de lêst fjouwer jier wol it ien en oar bart is mei dizze organisaasje dy't no noch yn hannen is fan BMC. De nije direkteur, yn 2010 de grûnlizzer fan it konsept, siket no mooglikheden om fan Ateliers Majeur in selsstannige organisaasje te meitsjen. We wolle graach fan de oare fraksjes witte hoe't se hjir yn steane. Is in nij kontrakt it foech fan it kolleezje of is it in foech fan de ried?

No it finansjele perspektyf fan de gemeente. Foarich jier ha ik op ditselde plak oanjûn dat we der foar soargje moatte dat it húshâldboekje fan de gemeente op oarder komt. Dus net mear útjaan dan we hawwe en de tekoarten ynhelje en tawurkje nei in posityf eigen fermogen. Mar ek ha we foarich jier stelt dat we hjirmei gjin romte ha om temjitte te kommen oan ferbetterjen of yn stân hâlden fan de leefberens (we ha hjiroer foarich jier mei D66 in moasje yntsjinne dy't it net helle hat). Mar omdat we dat net dien hawwe, en we alle foardielen dy't we op ús paad tsjin komme, yn de algemiene reserve stoarte, hawwe we no ek gjin romte om tsjinfallers op te fangen. It is noch folle slimmer. Sa at it der no foar stiet kinne we yn 2015 út it normale resultaat gjin jild stoarte yn it potsje werom rinnen negative reserve. We rinne wol yn mar dat komt troch inkele grutte meifallers sa as de likwidaasje IBF. Mar út de gewoane bedriuwsfiering slagget dit net. Dus we ha yn 2015 gjin buffer om tsjinslaggen yn it sosjale domein op te fangen. Reden foar ús om mei de oare opposysjepartijen in amendemint (yntsjinne troch GBH) yn te tsjinjen.

In amendemint dat der foar soarget dat we in buffer krije. En, foar ús ek tige wichtich, dat we de lêsten fan de boargers en de bedriuwen net op'e nei ferheegje moatte. De bouleges hearre no al by de heechste fan Nederlân en je sille sjen dat we yn jannewaris by it oersicht fan de LC oer de lêstendruk fan de ferskillende gemeenten mei stip stige binne.

En dan sil der troch it kolleezje wol wiist wurde op de ôfspraken dy't der mei de provinsje makke binne. Mar we foldogge mei dit amendemint noch altiten oan de ôfspraak. De negative reserve yn 10 jier werom bringe nei in posityf saldo. Sterker noch. Ek mei dit amendemint ha we oan it ein fan 2017 in positive algemiene reserve fan € 2,5 miljoen en we foldogge dermei al fjouwer jier earder oan de eask fan de provinsje en kinne ek mei dit amendemint al yn 2018 ûnder it previntyf tasicht út komme. Oant safier.

Fraach fan it CDA: yn 2015 is der al in spaarkomponint fan rûm € 2 miljoen.

FNP: wol in spaarkomponint, mar by de bedriuwsfiering bliuwt neat oer.

CU (Leijendekker): voelt de betrokkenheid bij iedereen hoe we het in Heerenveen voor elkaar willen krijgen, merkt goede intenties om het financieel en sociaal goed te doen. Duidelijkheid naar elkaar toe kan daarbij verhelderend werken.

Op 19 december 2013 was het coalitieakkoord voor de gemeente Heerenveen van PvdA, CDA en VVD, met als titel 'Heerenveen, volop in beweging' een feit. Een akkoord op hoofdlijnen in verband met de wendbaarheid die nodig is gezien de vele onzekerheden. De komende collegeperiode staat vooral in het teken van het op orde brengen van de gemeentefinanciën. Heerenveen kenmerkt zich in de toekomst als een sociale en ondernemende gemeente waarin mensen zorgen voor en omzien naar elkaar en waar solidariteit en rechtvaardigheid de basis vormen van uw handelen. De CU kan hier van harte achter staan.

U legt met deze bestuursrapportage verantwoording af over de werkzaamheden over de eerste helft van 2014. Met andere woorden; wat heeft het college gerealiseerd vanaf januari tot heden? Maakt het zijn beloften waar? Is er een start gemaakt met het uitwerken van bijvoorbeeld visie?

Voor zover wij kunnen beoordelen bent u daar voortvarend mee aan de slag gegaan. Wel jammer is het dan dat als één van de eerste punten in 2014 de winkeltijdenverruiming op de zondag aan de orde kwam. Voor de CU een bezwaarlijk punt; voor andere partijen blijkbaar niet.

Wat ook bekend is over heel 2014 is dat het positieve resultaat € 4 miljoen is. Twee forse incidentele voordelen zijn de vrijval van de reserve onderwijshuisvesting en een voordeel op kapitaallasten. Overigens wordt hier in de V&P-nota met geen woord over gesproken maar daarom wordt het waarschijnlijk ook 'incidenteel' genoemd.

Ik wil hier wel wat over zeggen. De VNG komt met het volgende (terug te vinden op de site van de VNG); het wetsvoorstel om € 256 miljoen over te hevelen van het Gemeentefonds naar 'de lumpsum van het primair en voortgezet onderwijs' is op 25 juni 2013 aan de Tweede Kamer gezonden (aanleiding is veronderstelde onderbesteding van gemeenten voor onderwijshuisvesting (motie van Kamerlid Van Haersma Buma). Op 28 november 2013 verschijnt er nog een kamerstuk de Nota van wijzigingen rond aanpassingen van deze onderwijshuisvesting, overheveling van taak en budget, van gemeente naar school. Op 25 juni 2013 is het wetsvoorstel naar de Tweede Kamer gezonden. Had er nu in de V&P-nota van 12 juni 2014, dus een jaar later, niet iets over (de gevolgen van) dit wetsvoorstel moeten staan zodat het nu niet als een verrassing in de bestuursrapportage zit? (onze fractie had wel wat langer willen genieten van deze incidentele vrijval). Volgens mij hadden we de gevolgen van dit wetsvoorstel van 25 juni 2013 eerder in beeld kunnen hebben. Graag uw reactie hierop.

Dan nog over het ingediende amendement. In de themabegroting staan vele opmerkingen over de financiële risico's in onze gemeente. Zelfs de geplande taakstelling voor bezuinigingen voor 2015 wordt niet gehaald wat als gevolg heeft dat, om het tekort in de begroting te dekken, er in 2015 geen extra storting plaatsvindt ten bate van de negatieve algemene reserve.

Ik noem ook nog de precariobelasting. Van de opbrengsten op de elektriciteitsnetten is tot en met 2013 voor ruim € 4 miljoen gebruikt, onder meer voor bezuinigingen. Dit bedrag van € 4 miljoen is derhalve niet gereserveerd en vormt een financieel risico, en we hebben er vanavond al vele voorbij zien komen. De beroepszaken lopen nog en de uitkomst daarvan is op voorhand niet in te schatten. Kortom: Niet geïnde belastingen beschouwen we als opbrengsten en met € 4 miljoen van deze opbrengsten financieren we onder meer bezuinigingen en deze € 4 miljoen is derhalve niet gereserveerd (blz 61 themabegroting). Is het niet logisch dat (een deel van) de raad een potje wil aanleggen om grote risico's deels af te dekken? (Wel binnen de regels).

Zoals gezegd in mijn reactie op de Berap was op 19 december 2013 het coalitieakkoord voor de gemeente Heerenveen een feit. De voorliggende themabegroting, de cijfermatige vertaling van de V&P, heeft als basis de Verantwoordings- en Perspectiefnota van 12 juni dit jaar. De vastgestelde uitgangspunten uit de V&P-nota inclusief de bezuinigingsmaatregelen vormen de basis voor deze begroting.

Als ChristenUnie vinden we het belangrijk de hoofdlijnen voor-, de visie op- en de strategische koers van de gemeente Heerenveen te kennen en ik neem u daarom nog even mee naar 2010. Het vorige collegeprogramma had als motto: sociaal en ondernemend, nu en in de toekomst. Het nieuwe collegeprogramma heeft als titel: Heerenveen, volop in beweging en daar zijn wij blij mee, dat geeft dynamiek aan. Genoeg dynamiek in de gemeente Heerenveen dus, zeker letterlijk maar ook zeer zeker in het sociale domein. Ook de Heerenveense samenleving zal langzaam omgebogen moeten worden in een participatiesamenleving. Dit klinkt dan weer niet al te dynamisch maar het is maar op welke schaal je de dingen bekijkt.

U noemt een aantal belangrijke zaken: de effecten van de Meicirculaire; de positie van het Grondbedrijf; de uitvoering van 3 forse Decentralisaties; de financiering van grote Infrastructurele Projecten; het verloop van onze Schulddispositie; de effecten van de liquidatie van de IBF/CV; de ontwikkeling van de Algemene Reserve; het provinciale Preventieve Toezicht; de opbouw van voldoende Weerstandscapaciteit. Dat lijken mij voldoende redenen om een eigen risicobudget aan te leggen. Bij deze hoofdlijnen en ook zoals verwoord in het hoofdlijnenakkoord kan de ChristenUnie zich het nodige voorstellen. De hoofdlijnen passen goed bij de situatie waarin gemeente Heerenveen verkeert en zijn daarom ook grotendeels financieel van aard.

Zo schrijft u: We blijven uiterst kwetsbaar! En dat vindt de ChristenUnie ook. Met name op het gebied van de 3D's, de grondexploitaties, onderhoud kapitaalgoederen enz.

Wij spreken onze waardering uit hoe het college en de gemeentelijke organisatie in deze financieel dynamische tijd bezig is vele projecten vorm te geven (en ik moet ook zeggen dat onze fractie er blij van wordt dat het in onze gemeente financieel wat beter gaat, ook al blijven de risico's onverminderd groot). In nauw overleg met de gemeentelijke organisatie moet er strak gestuurd worden op diverse beleidsterreinen. Het grootste project: de 3D's, zal budget neutraal worden in- en uitgevoerd.

De ChristenUnie bekijkt de samenleving vanuit haar perspectief en alle beleid van de gemeente Heerenveen toetsen wij aan onze eigen hoofdlijnen. Vandaar ook twee moties met betrekking tot bedrijfsvoering en mantelzorg.

Als u in 2015 de focus gaat leggen op het in kaart brengen van mantelzorgers binnen onze gemeente, waardoor daarna met mantelzorgers initiatieven zullen worden ontwikkeld om gericht ondersteuning te bieden hebben wij niet in beeld hoeveel dit gaat kosten. Hetzelfde geldt voor uw plan om congressen en trainingen gericht op de mantelzorg te organiseren. We hebben het idee dat we doorborden op cijfers uit het verleden terwijl we weten dat, met de nieuwe participatiesamenleving in het vooruitzicht, vele inwoners voor een groot deel afhankelijk zullen zijn van de mantelzorg en uw voornemens het nodige geld zullen kosten. Vandaar een motie voor veiligstelling van dit budget om op deze wijze optimale mantelzorg te kunnen organiseren.

Motie ex artikel 36 Reglement van Orde voor de vergadering van de gemeenteraad van Heerenveen

Van : ChristenUnie

Aan : De voorzitter van de raad

Naar aanleiding van agendapunt nr. : Themabegroting 2015

Onderwerp : Mantelzorg

**Raad in openbare vergadering
bijeen d.d.** : 6 november 2014

Overwegende dat:

- De gemeente wettelijk verplicht is om mantelzorgers en vrijwilligers te ondersteunen;
- In de integrale afweging Sociaal Domein 2015 hiervoor een budget van circa € 169.000 beschikbaar is;
- Het advies is om de beschikbare middelen in zijn geheel in te zetten voor ondersteuning aan mantelzorgers en vrijwilligers en mantelzorgers jaarlijks een blijk van waardering te geven.

Spreekt uit/constateert dat:

- De bedragen die in de begroting zijn opgenomen voor 'omtinken ondersteuning mantelzorg', 'respijtzorg van mantelzorgers' en 'dag mantelzorg en vrijwilligers prijs' (€ 37.750 totaal) slechts een deel van het budget betreft;
- Er nog een onderzoek komt naar het aantal mantelzorgers binnen onze gemeente;
- Het percentage vrijwilligers de komende jaren verhoogd zal worden.

Verzoekt het college/ draagt het college op:

Het totale budget voor mantelzorg (circa € 169.000) ook daadwerkelijk hieraan te besteden.

Datum: 6 november 2014

Ondertekening(en), naam en partij: ChristenUnie, GroenLinks

Dan de motie bedrijfsvoering. Diverse malen komt de kwetsbaarheid van de gemeentelijke organisatie naar voren. De bezuinigingen hakken er behoorlijk in en dat in een tijd van financiële krapte en decentralisatie van taken. De fractie van de ChristenUnie vindt het uitermate belangrijk dat in deze dynamische tijd met vele veranderingen, zowel het college als gemeenteraad volledig betrokken zijn en tijdig op de hoogte zijn van knelpunten.

Motie ex artikel 36 Reglement van Orde voor de vergadering van de gemeenteraad van Heerenveen

Van : ChristenUnie

Aan : De voorzitter van de raad

Naar aanleiding van agendapunt nr. : Themabegroting 2015

Onderwerp : Bedrijfsvoering

Raad in openbare vergadering bijeen d.d. : 6 november 2014

Overwegende dat:

- Ons college in zijn programma solidariteit als vertrekpunt neemt en zorg en omzien naar elkaar nastreeft als kenmerk van de Heerenveense samenleving;
- Dit zichtbaar wordt in goed werkgeverschap;

Spreekt uit/constateert dat:

- Veranderingen in de gemeentelijke organisatie betrokkenheid vraagt van zowel college als raad;
- Als gevolg van de overheveling van rijkstaken naar gemeenten de druk op de organisatie oploopt en grenzen worden bereikt;
- Dit o.m. tot uiting komt in het onderzoek 'benchmark Berenschot' waar onze organisatie in vergelijking met gemeentes van dezelfde omvang 'slank en op onderdelen (te) krap' blijkt te zijn;

Verzoekt het college/ draagt het college op:

- Bij verdere bezuiniging of inkrimping de constatering uit het onderzoek te laten meewegen en mede gelet op de geleidelijke uitstroom vanaf 2014 en volgende jaren van personeel wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd zoveel als mogelijk van de kennis, kunde en vaardigheden die we nu in huis hebben te behouden;
- De raad tijdig te informeren over knelpunten om te voorkomen dat we over grenzen heengaan.

Datum: 6 november 2014

Ondertekening(en), naam en partij: ChristenUnie, GroenLinks

De heer Leijendekker beantwoordt een aantal vragen.

GL (Eijzenga): de oare fraksjes ha moaie wurden brûkt, ik sil sa koart mooglik wêze. want ik seach niiskrekt ien fan de kolleezjeleden al útgebred gapjen.

Earst efkes dit: ik bin blykber yn in oar jongereinsintrum west. Ik bin noch wat âlder as de hear Eijer mar net te âld, want ik ha in flink oantal entoesjaste jonge minsken moette. Dy ha neat mei iepeningen, mar wol mei de oare aktiviteiten yn it sintrum. Ik ha der in útnoeging fan Poppodium Hearrenfean oan oerhâlden. Hâld de aginda fan 2015 mar yn 'e gaten.

Foarsitter, ik ha fan 'e wike in âld sprekward lezen: Als ge wilt dat iets gedijt laat het over aan de tijd. En der soe ik mei ofslute kinne. Al ús krewearjen hat blykber net sa folle om 'e hakken. Mar wy politici kinne it net litte, dus sjogge wy op de GL-wize nei de stikken. En ha wy noch wol wat te snakken: yn de bestjoerrapportaažje falle ús twa saken op: De ûnsekerens oer de finansjele útkomsten fan de trije desintralisaasjes en de ferrassende fjouwer miljoen dy't ynienen oerbliuwt ûnderoan de sifers. Ferrassend, om't wy der by de behanneling fan de V&P-nota neat fan te hearren of te sjen krige ha. Faaks kinne wy dy twa dingen kombinearre? Troch de helte (of mear) fan dy fjouwer miljoen yn in reserve te stopjen om tsjinfallers op te heinen. Tsjinfallers fanút de trije D's en út de saneamde "objektive ferdielmodellen" fan de minister.

Us reserveposysje giet it foartfarend mei, we binne earder wer't wy ofsprutsen ha te wêzen, der kin de profinsje neat op oan te merken ha. Mar mei sa'n partisipaasjerreserve binne wy yn hâldershân en kinne ús der sels mei rêde. Dat hat neat te krijen mei slappe knibbels, mar mei ferstannich omgean mei de mooglikheden. Dit is een kâns dy't wy faaks pakke moatte. Wy ha derom it amendemint mei yntsjinne. GrienLinks hat yn in earder stadium ommers al frege om sa'n partisipaasjerreserve, of -fûns sa't wy dat doe neamden, mei nei oanlieding fan een brief fan de Partisipaasjeried.

Boppedat, it wie sels op 'e radio fan 'e moarn, blykt út publikaasjes op de website fan "Binnenlands Bestuur" dat der gemeenten binne dy't harren net oan de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 hâlde, ûnwettich gedrach troch de HH1 ôf te skaffen. Us gemeente wurdt derby dúdlik neamd en dat is hiel beskamsum yn in gemeente wer't de PvdA al sa lang in meerderheid yn de ried en it kolleezje hat. Dat wy steane sadwaande hielendal achter de bedoeling fan it amendemint; wy kinne dy sinten no al goed brûke.

No wurdt der de iene kear praat oer kapasiteit, de oare kear oer fte en dan wer oer formaasjeplakken. Aldergeloks hat D66 ús der holpen. Tige tank foar de heldere fraachstelling. De 30, 40% tekoart op kapasiteit by de WIMO, wer't it kolleezje in part fan it partisipaasjebudzjet foar ynsette wol, komt del op goed tolve fte, foltiidbanen dus. Dat kostet in ton of acht en dat is in protte jild, dat faaks better oan ús ynwenners bestege wurde kin. Wy snappe dat it wurk troch minsken dien wurde moat, it sil wol net meie, mar wy kinne it net litte om soks efkes te koppellen oan de op side 63 fan de temarekken neamde 73 formaasjeplakken dy't yn in jier as wat fuortbesunige wurde. Ha wy dit tekoart by de WIMO oer de kop sjoen? Hiene der fan dy 73 fuortbesunige plakken, rekken hâldend mei natuerlik ferrin, leeftiid en geskiktens, net tolve minsken op tiid omskoold wurde kinnen om dy plakken yn te foljen? En sa friksjekosten út te sparjen dy't foar boppesteand doel ynset wurde kind hiene?

Hawar, foarsitter, ik slút ôf mei te sizzen dat wy der om tinke moatte net te besunigjen om it besunigjen sels. Bygelyks, it ûnsalige plan om minder faak diftar-rekkens te ferstjoeren, moat út noch yn net wêze. De gruttere bedragen kinne guon minsken yn betellingsproblemen bringe. Boppedat binne de yn it stik neamde betellingsregelingen troch útfieringskosten meastentiids folle djoerder dan dy portokosten. Net dwaan dus.

Wy krije de lêste tiid klachten út it bûtengebied dat der wol in hiele protte ferljochting útgiet jûns. En der sjogge se GrienLinks ek een bytsje op oan. Heiten doarre hun dochters jûns net mear samar gean te litten yn it tsjuster. Se fine dat de feiligens yn it geding komt. Soene der yn it doarp Hearrenfean net wat mear lampen útkinne sa't ynsté derfan yn it bûtengebied, leafst mei ledlampen, de diken wer in wat feiliger gefoel jaan kinne?

Yn de kommisje woe it CDA graach nochris hearre werom't der in hiel jier ferlern gien is yn de gong nei Fairtrade gemeente. GrienLinks hie dat folle earder op har fraach al te hearren krige. Mar, no wie der hjoed een brief oer Fairtrade op de mail wer't om jild frege wurdt. Wy fan GL fiele ús der in bytsje troch op het verkeerde been gezet, om geef Frysk te brûken. Want sa heart it fansels net. Dizze minsken moatte by it kolleezje wêze foar in subsydzje-oanfraach. Yn de persoan fan de wethâlder hiene se in oansprekpunt by de hân. Dy hie dan in foarstel yn de ried bringe kinnen, mocht der gjin budzjet yn de begrutting stean. Dit is net alhiel de bedoeling sa.

Oer de Temabegutting. It fiele by ús wat prematuer oan, want ien fan de dingen dy't my bybleaun is út in foarrige gearkomst fan ien fan de kolleezjeleden is it ferhaal dat der yn jannewaris noch in hiele grutte beguttingswizing stiet oan te kommen. Dus it fiele wat wûnder oan, mar ja, wy moatte der wol oer beslute. Dus ha wy dy 166 'begrijpend lezen' dochs marris trochwraksele. En dan falt ús op, yn tema 2 wurdt der sprutsen oer er-doelen as minder minsken dy't gebrûk meitsje fan WWB en Partisipaasjewet. Likegoed fyn ik yn de plannen dat de Wsw fierder ôfboud wurdt. Allinne noch 'beschermd binnen' ha ik earne lezen, wylst deskundigen oanjouwe dat de SW eins mear minsken oan it wurk hâlde moat, omdat dat goedkeaper útpakke kin. Dat net allinne, it komt ek noch in follere kaartenbak foar mei ûnbemiddelbere minsken mei in net te oerwinnen efterstân op de arbeidsmarkt, en dus in protte ûngelokkich thús sittende wurkleazen sûnder útsjoch op wurk. En dêr kinne wy noait genôch frijwilligerswurk foar betinke. Yn tema 3 ha wy it oer leefberens en feiligens, ek ferkearsfeiligens. By it behanneljen sakrekt ha ik it al oer de strjitferljochting hân dy't in bydrage leverje koe oan de feiligens. En wat te sizzen fan fyts- en fuotpaden dy't fanút bûtengebiet en bûtenwiken mei foarrang, dus feilich, yn it sintrum útkomme, mei genôch stalling. Ek bewaakt.

Tema 4 giet foaral oer de 3D's, krekt as by de bestjoersrapportaazje. Mar bygelyks oan de ein fan side 45, stiet dat der minder maatwurkfraach yn de Wmo ferwachte wurdt. Wylst ik op oare plakken hyltied lêse dat der praat wurdt oer taname fan de fraach. En net allinne yn de Wmo, omdat de gemeente tichterby is en dus de sinjalearring better wurdt en de fraach dertroch tanimt. En dat sil him pas yn de kommende jierren wat deljaan. Dus einliks woe ik wol fan it kolleezje witte hoe't dat krekt sit.

Fierder ha wy it oer mear mantelzorgers, mear frijwilligers, mei- en omtinkers, minsken yn harren kracht sette, sosjale omjouwing, selsrêdsumens en fangnetten. Allegearre moaie wurden. Mar wy moatte earst marris ôfwachtsje yn 2015 hoe't it yn syn totaliteit útpakt yn de praktyk.

De kop moat de goed by en wy as ried moatte alles mar fan tichteby yn de gaten hâlde. By tema 5 ha wy as GL stiekem de yndruk dat dit kolleezje it miljeu sparje wol en dan troch wat minder papier oan de miljeuparagraaf te besteegjen. Sa'n bytsje stiet der. Der is nammers safolle te dwaan, safolle plannen dy't stimulearre wurde kinne en nearne sprekt de ambysje fan ús gemeente út. Bygelyks, binne der al plannen om ús ridend ark oerskeakelje te litten op elektrysk, of yn elts gefal op grien gas? Wurdt der by de gunning fan learlingen- of oar ferfier op dit mêd easken steld oan de auto's wer't mei riden wurdt? Binne der plannen om dy oergryslik giftige lelyteelt op'e grûn fan ús gemeente te ferbieden of ûnmooglik te meitsjen? Binne der plannen om gebrûk te meitsjen fan fytsen mei of sûnder elektryske stipe en sa te befoarderjen troch al dy earder neamde foarrangsfytspaden foar e-bike, elektryske skooter en skootmobyl útkomme by parkearplakken mei oplaatplakken fol griene stroom? Te keap tsjin kostpriis.

Binne der plannen om flink beammen te plantsjen tusken de skoallen en de A32 yn Hearrenfean en yn Akkrum? Is der oerlis mei Rykswekkersteat om de maksimum snelheid op de A32 fan Aldskoat oant'e mei it Klaverblêd en by Akkrum del te ferleegjen? Minder roet, fynstof en kabaal mei al dy skoallen en sportterreinen sa tichteby. En de lintbebouwing dy't yn Aldskoat, Oranjewâld, It Mar en yn Akkrum suver oant yn it talud trochrint. Sa kin der hiel faak stimulearre wurde sûnder dat it de gemeente fuortendaliks in protte jild kostet. Heakje yn op ynisjativen fan de befolking of fan bedriuwen en fasilitearje wer't jo kinne. Straal út dat jo duorsum tinke en dogge. It soe ûnderdiel wêze moatte fan, wat ús oanbelanget, fan 'Heerenveen 'n Gouden Plak'.

Hè, dat wie even lekker grien, dat fiele sa noflik, dat in komplimentsje op tema 6 der no wol ôf kin. De ûntwikkelingen op Molenplein en Molenwijk ha ús ynstimming. Wy binne der hiel wiis mei. Fersterkjen fan it sintrum en ferdwinen fan ferpaupering. De Aldi giet nei it Molenplein wertroch at Sportstêd fierder kin mei bûtenportfasiliteiten. De bou fan Thialf giet troch, Hearrenfean is en bliuwt de sportstêd, dêr kinne wy grutsk op wêze. No sa, foarsitter.

schorsing

Wethouder Zoetendal: PvdA en andere partijen geven aan zorgen te hebben over de invoering van de 3D's. Sinds vorig jaar zijn we bezig met de visie Sociaal Domein. Beleidsmatig zijn we er klaar voor, maar komt de uitvoering allemaal wel goed? Is er sprake van ondercapaciteit voor het uitvoeren van het werk?

Het college komt binnenkort (december) met een voorstel om dat voor volgend jaar incidenteel op te lossen. Volgend jaar bij de V&P-nota komt het college met een voorstel voor een structurele oplossing. Beleidsmatig zijn we er klaar voor, in de praktijk moet blijken hoe het echt gaat werken en moeten we de flexibiliteit hebben om bij te sturen of in te grijpen. Er zijn afspraken hoe het college hierover met de raad in gesprek wil.

Voor de 3D's zijn er volgend jaar uitvoeringsgelden (besluit bij integrale afweging, 7,5% van het budget). Bij de komende begrotingswijziging wordt besproken hoe dat geld wordt ingezet. De voorstellen van nu gaan over de extra taken en hoe die te tackelen, niet over de huidige tekorten. De PvdA vraagt: moeten we dat nu al doen, het jaar is nog niet voorbij? Dit is de werkwijze zoals we in Heerenveen gewend zijn. We zien dit bedrag van € 4 miljoen ontstaan, rapporteren dat bij de Berap en wenden het aan voor de algemene reserve. Met de motie 'Grip op financiën' zijn we

tweemaandelijks goed op de hoogte van de stand van zaken. We verwachten voor de rest van dit jaar geen grote tegenvallers meer.

D66 verbaast zich erover dat gezegd wordt dat het voorspellend vermogen zo goed is en er dan als verrassing een meevaller van € 4 miljoen is.

5 **Wethouder Zoetendal:** legt uit dat de V&P-nota in april wordt geschreven. Dan zijn de analyses, dat is te vroeg om te weten hoe het verloopt met de kapitaalslasten. Op dit moment is daar wel een goed beeld van.

N.a.v. **CDA:** tijdig informeren over Thialf, vanwege de (exploitatie)risico's. Voor de risico's is een voorziening getroffen (deze dekt de aandelenpositie in Thialf), de exploitatie is niet voor de
10 gemeente. Het college informeert de raad over de voortgang van het project zodra er relevante informatie is.

Het ondernemersfonds: het college informeert de raad over de procedure en besluitvorming, de ondernemers pakken de inhoud op.

N.a.v. **GB Heerenveen:** we hebben geen eigen vermogen, geen weerstandsvermogen. Wij
15 gebruiken ons geld om ons weerstandsvermogen en eigen vermogen weer op peil te brengen. Het is ons eigen geld, we brengen het niet naar de provincie. Het college zet erop in om het eigen vermogen zo snel mogelijk weer op peil te hebben om weer autonomie te krijgen over het eigen geld. Dat geeft weer manoeuvreerruimte.

GBH begrijpt dat. Vraag: hoe is het exploitatieresultaat tot stand gekomen, is dat echt hard? Heeft
20 nog geen antwoord gekregen op vragen in de commissie.

Wethouder Zoetendal: in antwoorden in het college is terug gekomen op de € 1,95 miljoen. Dit zijn uitgestelde projecten, voor de projecten zit structureel geld in de begroting. Omdat ze later worden uitgevoerd ontstaan bepaalde (rente)voordelen, die nu incidenteel in de algemene reserve worden gestopt. Deze techniek is in gemeenten gebruikelijk.

25 **GBH** zou graag zicht hebben op het doorschuiven van grote bedragen/investeringen.

Wethouder Zoetendal: technische vragen worden zo snel mogelijk beantwoord. Misschien kan een moment worden geprikt om belangstellenden uit de raad bij te praten.

GBH: bij de algemene reserve niet geblokkeerd valt € 390.000 vrij. Waarom, gezien dat er nog grote risico's zijn?

30 **Wethouder Zoetendal:** deze onderdelen waren gelabeld, de noodzaak ervoor bestaat niet meer, daarom kunnen ze vrijvallen.

Zijn bezuiniging op de Wmo en eventuele toestroom naar de Bijstand communicerende vaten? Dat werkt mogelijk deels zo. Het college wil: kijkend naar de middelen die we hebben voor de Wmo, specifiek voor de hulp in het huishouden vooral dat de middelen terecht komen waar ze het hardst
35 nodig zijn (HH2, gestructureerd huishouden). We laten dan HH1 vervallen met de korting die we krijgen. We hebben ons vanuit de middelen gericht op; welke zorg willen we daarbij? Niet op welke werkgelegenheid we met die middelen kunnen behouden.

We bewaken wel of er niet een korte periode is waarin ontslagen vallen en er straks opnieuw behoefte aan zorg in huishouden via een algemene dienst komt. Meerdere Friese gemeenten zijn hierover (HHT) in gesprek, samen met de partijen die de zorg aanbieden.

Vragen **D66:** inzetten participatiebudgetten en onderbezetting, welke beleidsdoelen halen we dan niet? Voor 2015 wordt het eenmalig opgelost. Voor de beleidsdoelen wordt bij de V&P-nota 2015
40 gekeken naar een structurele oplossing (begrotingswijziging in december).

GL vroeg; als er nog zoveel wijzigt, moeten we het dan wel doen? De gemeente moet voor half
45 november een begroting aanleveren bij de provincie en vervolgens komen daar begrotingswijzigingen op.

FNP: wordt het overzicht van de financiën bewust onduidelijk gehouden? Zeker niet. Via de verzamelbesluiten wordt de raad goed meegenomen in wat er op financieel gebied allemaal gebeurt. Vragen worden zo snel mogelijk beantwoord. De opzet van de begroting is in lijn met hoe
50 de BBV dat voorschrijft. Er wordt met de Auditcommissie gekeken hoe de begroting compacter en toegankelijker kan.

GL: bericht in Binnenlands Bestuur over brief van Wmo? Binnenlands Bestuur heeft geen contact met ons opgenomen en heeft zich niet helemaal gebaseerd op de voorliggende feiten. Heerenveen heeft ervoor gekozen mensen heel vroeg te informeren dat dit eraan komt. In juli volgend jaar
55 lopen alle verplichtingen voor HH1 af, de mensen die dit betreft krijgen een beschikking en als ze dat willen ook een (keukentafel)gesprek met de meitinker. Heerenveen heeft niet iedereen een brief gestuurd dat het per 1 januari stopt.

Amendement en moties:

Amendement: wil manoeuvreerruimte creëren. De zorg die wettelijk geleverd moet worden die
60 gaan we leveren, daar is geen potje voor nodig. We hebben één grote pot, de algemene reserve, maar die is negatief. In de techniek maakt het niet uit zolang we onder preventief toezicht van de provincie staan.

D66: wat als de volgende Berap een min laat zien? Door overschrijdingen in sociale domein negatief resultaat dan geen voorstellen voor bezuinigen, dan negatieve algemene reserve in?

65 **Wethouder Zoetendal:** heeft te maken met tempo waarin we terug willen naar positieve algemene reserve. Mogelijk zijn er oplossingen in dat sparen, anders vertalen tegenvallers zich in extra bezuinigingen.

Het gaat eerst van de algemene reserve, als het tempo teveel naar beneden gaat moet weer een bezuiniging worden ingevuld om de aanvulling van de algemene reserve op peil te houden. Alles onderbrengen in één algemene reserve vergroot de zichtbaarheid en transparantie voor iedereen.

5 Opmerking **PvdA**: het maakt uit of het om incidentele of structurele tegenvallers gaat. Dat wordt steeds bij de V&P-nota bekeken.

CU: als je nu versnelt heb je over 4 jaar maximale manoeuvreerruimte. Inschatting is dat we volgend jaar die manoeuvreerruimte nodig hebben. Nu wordt vrijvallend geld meteen gelabeld, dan kun je niks meer. Dat is een verschil met afwegingen maken bij de V&P-nota.

10 **Wethouder Zoetendal**: die manoeuvreerruimte is de raad niet ontnomen door het college, maar op het moment dat we onder preventief toezicht kwamen te staan en afspraken met de provincie hebben gemaakt over hoe om te gaan met incidentele voordelen in onze begroting. Dit voordeel is een gevolg van stappen die we met elkaar hebben afgesproken, vervolgens wordt dit nu toegevoegd aan de negatieve algemene reserve. In de techniek maakt het niet uit of daarvan wel of niet een deel apart wordt gezet. Wanneer we er een beroep op willen doen moeten we naar de provincie.

CDA: wat is dan de route? Bv als 3D's tegenvallen?

15 **Wethouder Zoetendal**: bij tegenvallers bij verzamelbesluit of bij rekening komt het college bij de raad met voorstellen om die te dekken. Deze voorstellen worden tevoren met de provincie besproken. Het college ontraadt het amendement.

De moties:

20 **VVD**, accommodatiebeleid. Is het niet mee eens met de stelling dat er geen beleid zou zijn. Daarnaast is er een accommodatieplan voor de uitvoering. Het college is voornemens om in de komende tijd met de raad in gesprek te gaan over het onderhouds- en
25 vervangingsinvesteringsplan. De wethouder stelt voor om in het voorjaar te kijken naar het beleid dat er is (Hart voor accommodaties, strategische afweging onderwijs), naar beheer en onderhoud van de accommodaties en op basis daarvan te kijken naar het plan voor volgend jaar en een tijdspad uit te stippelen (dat lukt niet voor de V&P-nota van volgend jaar).

30 Startbijeenkomst, waar gaat over, wensen op tafel, college geeft aan wat er al is. Proberen met minimale inzet beleid en plannen te ontwikkelen die ons verder helpen. We gaan ondertussen door met de gaande projecten.

Het **CDA** komt hierbij terug op de motie OZB dorpshuizen die is aangenomen. Het college gaf aan dat deze lastig uit te voeren is, in de LTA staat een brede herijking accommodatiebeleid in 2016/2017 gepland.

35 **CU**: motie mantelzorg, lijkt een misverstand. Bij integrale afweging is besloten dit zo te doen. Is ondersteuning van wat we al doen.

Wethouder Van der Laan: vragen **GL** en **PvdA**: in beleid was al het voornemen om Fair Trade in 2015 op te pakken, dat is het laatste jaar van het Millenniumgebeuren. We streven dan naar een
40 warme overgang van Millennium naar Fair Trade gemeente, conform raadsbeleid. Als er activiteiten vanuit de samenleving op gang komen zal de gemeente dat faciliteren.

Wethouder Siebenga: duurzaamheidsambities van de gemeente (vragen **GL**). De wethouder geeft voorbeelden van wat er gebeurt (en is gebeurd). De agenda is er, de aanpassing van de
45 agenda staat binnenkort op de agenda: een brainstormsessie met de raad, kennisnemen van de hoofdlijnen van de ontwikkelingen op het vlak van duurzaamheid en het concept-uitvoeringsprogramma duurzaamheid informeel met de raad bespreken. Daarna het reguliere besluitvormingstraject doorlopen (1^e kwartaal 2015).

50 **Wethouder Broekhuizen**: overheveling onderwijsmiddelen. Deze wet is in 2013 in de Tweede Kamer geweest, daarna gaat er nog veel tijd overheen voor het echt een wet is. Het is voor het college staande praktijk om niet alle lopende wijzigingen mee te nemen (die zijn nog niet zeker). Bij het eerstvolgende stollingsmoment wordt dat aan de raad voorgelegd.

55 Vraag **GBH**: krijgen wij geld van Rijk? Gedeelte wat vrijvalt is geen Rijksbijdrage maar spaargeld. Heeft Rijk geen claim?

Wethouder Broekhuizen: overheveling van gelden via gemeente bestaat sinds 1997, Heerenveen heeft elk jaar geld bij het geld van het Rijk gevoegd. Systematiek nu: gemeente niet meer verantwoordelijk voor de risico's bij de scholen. Dat geld kunnen wij nu inzetten voor een ander doel. Er is geen claim van het Rijk.

60 **CU**: moet het geld automatisch in de algemene reserve?

Jongeren centrum: was starthandeling, centrum wordt door jongeren zelf verder verbouwd en opgeknapt.

65 **Burgemeester Van der Zwan**: Motie **CU**: verstaat de motie als dat de raad een eigen verantwoordelijkheid wil nemen, vooral waar sprake is van kwetsbaarheid en schraalheid. Dat kan alleen met goede informatie.

Het college informeert de raad via de LTA. Als daar knelpunten zijn wordt aangegeven waarom. Op alle rapportagemomenten zal het college ingaan op hoe het zit met de organisatie.

De burgemeester begrijpt uit de motie dat de partijen zo hun verantwoordelijkheid vorm willen geven, college zal daarbij helpen. Aanleiding is het benchmarkonderzoek van Berenschot, daaruit blijkt dat we scherp aan de wind varen. Dat vereist informatie. Het college heeft de verantwoordelijkheid voor goed werkgeverschap, de raad wil dat ook belichten en moet daarvoor over informatie beschikken. De burgemeester zegt dat toe. Maar, dan moet ook raad terughoudend zijn in zijn ambities.

CU: vindt wel dat raad ambitieus moet zijn/blijven.

Burgemeester Van der Zwan: we moeten roeien met de riemen die we hebben, er is mobiliteitsbeleid opgezet om de beweging erin te houden. Ziet de motie als bevestiging van betrokkenheid raad.

GBH vraagt om een schorsing om het amendement met de indieners te bespreken.

schorsing

GBH (Brouwer): de indieners van het amendement willen de tekst aanpassen:

“met dien verstande dat het besluit over het vrijvallen van de € 2 miljoen onderwijshuisvesting doorgeschoven gaat worden naar de jaarrekening 2014”. Het wordt hiermee een nieuw amendement. De reserve onderwijshuisvesting wordt dan in stand gehouden.

D66: reden is dat een aantal zaken nu nog onzeker is; wijziging begroting december Wimo, wel of niet toekennen aanvullende uitkering MAU. De risico's zijn nu moeilijk in te schatten. Wanneer we de jaarrekening vaststellen kan dat beter, dan kunnen we een beter en breder gewogen besluit nemen.

De **PvdA** vraagt 10 minuten schorsing.

schorsing

Tweede termijn:

PvdA (Offringa): sportmotie (M1), college heeft goed aanbod gedaan om in het voorjaar met de hele raad in gesprek te gaan en mogelijk in de tweede helft van volgend jaar met een aangepast beleidsvoorstel te komen.

Blij dat het college volgend jaar meer met Fair Trade wil doen, dit hangt ook af van initiatieven in de samenleving, de gemeente kan dit niet alleen.

CDA (Abma): positief dat we gaan spreken over het accommodatiebeleid. Blij met de (bijna) toezegging dat het ook in financiële zin goed komt met de 3D's.

Het CDA vindt dat er geen geld 'over' is zo lang we een enorme schuld hebben. Dit is een meevaller die wat lucht geeft om zaken te regelen.

VVD (Waterlander): wil motie sportaccommodaties (M1) aanhouden, afhankelijk van de startbijeenkomst kan hij opnieuw worden ingediend.

D66 (Van der Mark): motie sportaccommodaties, sluit zich aan bij de VVD.

FNP (Eijer): konklúzje fan de FNP fan it debat is dat we takom simmer nije besunigingsrondes ferwachtsje kinne en dat der dan gjin potsje is wer't we gebrûk van meitsje kinne.

CU (Leijendekker): de intentie van de moties is duidelijk, ze hebben een positieve insteek.

Stemming over het amendement:

Voor: Eijer, Eijzenga, De Heij, Hooijsma, Koekkoek, Van Leeuwen, Leijendekker, Van der Mark, Terpstra, Van der Ven, Bokhorst, Brouwer

Tegen: Van Brussel, Bijlsma, Hoekstra, Meijer, Mulder, Offringa, Ouahim, Reitsma, Rinkes, Roosenburg, Van Veen, Van der Ven-de Vos, Waterlander, De Wit, Van der Woude, Abma, Het amendement wordt verworpen met 12 stemmen voor en 16 stemmen tegen.

Stemverklaringen:

FNP: gaat akkoord, maar had eigenlijk het amendement willen aannemen.

GBH: stemverklaring over de € 2 miljoen in de algemene reserve, voor de rest akkoord.

D66, GL en CU: sluiten zich hierbij aan. Jammer dat we niet de ruimte zoeken die er wellicht wel is.

De raad besluit conform het voorstel.

De moties:

M1 (sportaccommodaties): wordt, door de toezegging van het college, ingetrokken.

M2 (bedrijfsvoering): de raad is voor, met uitzondering van de FNP-fractie. De motie wordt aangenomen.

5 M3 (mantelzorg): de motie wordt raadsbreed aangenomen.

4. Sluiting

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 15 december 2014.

10

de griffier,

de voorzitter,

15

mevrouw W.J.M.A. Jansen

de heer T.J. van der Zwan